

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philosophistæ Seu Excerpta Pauca Ex Multis Libris, Thesibus, Dictatis Theologicis

[S.l.], [ca. 1692]

1686. Collegium Lugdunense sub P. De Saint Ligier.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39173

peccatum non est voluntarium. Falsum itaque est I I I. T
recens nonnullorum dogma de peccatis ignorantia. PARS.

COLLEGIUM LUGDUNENSE.

Anno 1686. PATER DE SAINT LIGIER in Lug- 1686.
dunensi Jesuitarum Collegio Theologia Professor Phi-
losophismum disertis verbis tradit, hæcque præ cæteris
singularia habet. 1. Quod in definitione peccati purè
Philosophici, hoc veluti essenziale ejus à Theologico dis-
crimen adscribit quod illud fiat, CUM OMNI INADVER-
TENTIA AD DEI LEGEM. 2. Quod intrepidè asserit,
QUODLIBET PHILOSOPHICUM GRAVE EST LEVIUS
QUOLIBET THEOLOGICO. Hinc vel minimum venia-
le Theologicum, graviolem panam meretur, quam
quodlibet Philosophicum gravissimum. 3. Expressis
terminis contendit, contra nuperam Jesuitarum ca-
villationem, quod PECCATUM PURE PHILOSOPHI-
CUM POSSIBILE EST; ut videre est in subsequentibus
ejus dictatis ex Tractatu de Peccatis. Sect. 1. subsect.
2. art. 1. excerptis.

Art. 1. An, & quid sit peccatum purè Philoso-
phicum? Conclus. 1.

Peccatum purè Philosophicum benè definitur:
Actus liber cum advertentia ad disconvenientiam
cum natura rationali, & cum omni inadvertentia ad
Dei legem. Est autem quæstio de voce, An debeat
vocari peccatum, vel simpliciter malum morale.

Conclus. 2. Peccatum purè Philosophicum possi-
bile est, imò verosimile illud aliquando, rarissimè
tamen, committi apud Barbaros.

Probat: Quia fieri potest ut quis agat contra
dictamen sine ulla advertentia ad Deum ejusque le-
gem, seu quia non repugnat pro brevi tempore ig-

noran-

ignorantia Dei invincibilis, sive quia, esto quòd repugnet, non repugnat, ut quis nullo modo advertat actu ad Deum ejusque legem, seu quia fieri potest ut Parochus nequam persuadeat rustico aliquid esse malum, non tamen contra Deum; sive quia tanta nonnullorum hebetudo est, ut verosimile sit eos non statim post rationis usum primùm cognoscere Deum, licet sciant malum esse furari.

Dices primò: Fieri non potest, ut quis ignoret esse Deum.

Resp. fieri saltem posse ut quis non cogitet de Deo; quod mihi sufficit. 2. Esto, notum esset ex terminis Deum esse; fieri tamen potest ut ii termini per breve tempus menti non occurrant. Et addo opus esse discursu, licet cuilibet facillè obvio, ut Deum cognoscamus.

Dices 2. Ex Script. & PP. Deus impedit, ne quis ipsum ignoret dum peccat.

Resp. Ea loca probare tantum Dei providentiam non permittere ut diu duret ignorantia Dei.

Conclus. 3. Hujusmodi peccatum est quidem grave vel leve pro materia; non tamen esset Dei offensa, neque esset mortale dignum gravi Dei odio & pœnâ æternâ. Ita de Lugo, Arriaga &c. 1. pars liquet; quia homicidium Philosophicum esset gravius levi mendacio, quia disconvenientius.

Probatur 2. 1. quia ex D. Th. & ex omnibus, conversio ad creaturam sine aversione à Deo non est peccatum mortale; ergo multò magis sine advertentia ad Deum 2. quia vix possumus probare peccatum, quod est formalis Dei offensa, mereri pœnam æternam, licet sit contemptus Dei & aversio ab illo; ergo nullo ex capite probari potest peccatum Philosophicum esse dignum pœnâ æternâ. Jam ad

ad solutionem objectionum in istam conclusionem. I I I.

Obserua Primò, nunquam contingete inter fideles PARS. I I
 ut peccent, quin advertant saltem confusè se Deo 2222
 displicere; quia assueti sunt semper apprehendere
 peccatum, ut divinæ legi, contrarium, non verò sub
 aliis rationibus. Si tamen in aliquo casu moraliter
 impossibili Christianus Philosophicè tantùm peccaret,
 non peccaret mortaliter nec teneretur confiteri; imò
 minus peccaret tunc per homicidium quàm cum ad-
 vertentiâ ad Deum per mendacium; esset tamen
 malus malitia morali, sed non mortali ac Theologi-
 câ: esset objectum displicentiæ divinæ, quæ in Deo est
 necessaria respectu omnis mali morali, non tamen
 inimiciæ; non enim propriè loquendo Deum
 offenderet, ut patet in humanis.

Obserua 2. Me fateri quod Barbari non possunt
 plenam de Dei lege habere ignorantiam: unde non
 possunt diu peccare Philosophicè, quin & Theolo-
 gicè peccent. Hinc satius est illis Deum prædicare,
 tum ob alias rationes, tum quia sic à peccatis avo-
 cabuntur per cognitionem æternæ pœnæ. Denique
 potiùs optandum est, quàm timendum, ut peccent
 Philosophicè, & non Theologicè.

Obserua 3. Peccatum Philosophicum aliud esse
 grave in suo genere ratione objecti, aliud leve; &
 grave displicere Deo graviter in suo ordine, nempe
 Philosophicè, non tamen graviter Theologicè. Unde
 quodlibet peccatum Philosophicum grave, est levius
 quolibet Theologico. Hinc vel minimum veniale
 Theologicum graviolem pœnam meretur quàm
 quolibet Philosophicum gravissimum; quia nullum
 Philosophicum meretur æternam.

Obserua 4. Quod dum Paulus & PP. dicunt, pec-
 catum esse contra Dei legem, & omnes adulteros &c.
 damnari, supponunt id quod ferè semper contingit,
 scilicet homines peccare Theologicè.

Obserua 5. Deum impedire, saltem ordinariè, ne
 E Barbari

Barbari moriantur sine notitia Dei; si tamen aliquis eorum moriatur cum solo originali & Philosophico peccato, tunc gravi pœna temporali torquetur, tum ad limbos cum puenis descendit; quia hoc peccatum esset finitum & odio haberetur à Deo, non quod esset propriè contra ipsum, sed quod esset malum morale, & quia Deo, utpotè iudici & capiti Reipublicæ rationalis, necessario malum morale displicet. Unde illud punit sicut iudex punit peccata contra se non admissa.

Observa 6. non esse necessariū hanc circumstantiam generalem, quod scilicet peccatum commissū sit cum advertentia ad Dei legem, in Confessione exprimere; quia satis intelligitur: nec enim contingit, ut jam dixi, ut fidelis advertat ad moralem malitiam, quin advertat ad Dei offensam; quia utriusque species in animo connexa sunt.

Observa 7. Hunc actum quo dico, si homicidium non esset à Deo prohibitum ego te occiderem, posse spectari, vel præcisè ratione objecti, & sic est tantum grave Philosophicum; vel prout est graviter à Deo prohibitus, & sic est mortale. Neque dicas eum non esse prohibitum, nisi propter objectum. Distinguo enim: non est prohibitus graviter nisi propter objectum fundamentaliter mortale, id est ut graviter dedecens, concedo: nisi propter objectum ut mortale formaliter, nego.

Observa 8. falsum esse id quod adversarii dicunt, hoc ipso, quod objectum ponitur ut malum grave, fieri voluntariam implicitè totam malitiam rei, ideoque etiam cum Dei ignorantia contrahi malitiam offensæ divinæ: sicut, inquirunt, qui se lubens projicit in puteum, censetur velle implicitè omnia quæ inde sequuntur. Probatum id falsum esse, Primò quia sequeretur nullum esse veniale circa materiam gravem: falsum consequens. 2. Quia illud solum voluntarium est, quod saltem confuse cognoscitur. Mitto alias

rationes, & ad exemplum allatum dico, ea solum mala posse implicite esse, voluntaria illi homini quæ confuse saltem apprehendit; qualis est, v. g. contractio brachii vel submersio; non verò ea quæ ne confuse quidem poterant apprehendi.

Neque dicas cum Oviedo quòd sicut ad hoc ut actus sit meritorius, gloriæ sufficit virtualis, relatio in Deum inclusa in tendentia ad actum honestum; sic ut sit dignus pœna æterna non requiritur actualis Dei notitia.

Resp. neg. paritatem, quia actus bonus mereretur gloriam v. g. quia est factus ab amico & est supernaturalis; unde est evidens disparitas.

Sequitur, divisionem peccati actualis in Philosophicum & Theologicum, ratione cognitionis diversæ, esse bonam; quia fit per membra vera, immediata, formaliter opposita, & adæquatè dividèntia.

COLLEGIUM CAMBERIENSE.

Anno, ut putatur, eodem seu 1686. Camberiensis 1686. Theologia Professor in Societatis Collegio idem dogma fusè explicuit. Observandum porrò Professore istum non modò possibilitatem peccati purè Philosophici ex professo probare; sed etiam asserere actu dari ejusmodi peccata merè Philosophica de quibus & plura singularia docet quæ in denuntiatione V. scitè observata sunt. Sic igitur ille Philosophista Philosophizat in Tract. de peccatis disput. 2. q. 1. De peccato Philosophico & Theologico.

Peccatum potest considerari quatenus est malum purè morale & disconvenientia cum regula rectæ rationis indicante & ostendente deordinationem in actu: vel potest considerari quatenus est offensa Dei: & tunc non est tantum contra regulam rationis indicantem, sed etiam contra eandem prout est imperans aut vetans aliquod objectum; quia actus veritus habet oppo-